

SCHAAKSCHAKERINGEN

Maandblad - Contributie per jaar f 35,--

No. 176 Mei 1983

Nederlandse Bond van Correspondentieschakers.

Kon. goedgekeurd bij K.B. no. 48 d.d. 11-2-'69.

Bestuur Nederlandse Bond van Correspondentieschakers

Voorzitter	: L.C.M. Diepstraten, Heideveldweg 20, 1251 XN Laren (NH)	Tel. 02153-86241
Secretaris	: R. de Jong, Postbus 177, 1700 AD Heerhugowaard	
Penningmeester	: H.J.M. Leeners, Gust. Stresemannstraat 35, 1111 KL Diemen	Tel. 020-996627
	Giro: 1365400 ten name van "De Penningmeester Ned. Bond. v. Corresp. Schakers N.B.C. Diemen".	
Alg. wedstrijd.	: H.J. Mostert, Boedapeststraat 34, 2034 CZ Haarlem	Tel. 023-330667
Wedstrijdsecr.	: A. Breidenbach, Elzenhof 15, 1775 GG Middenmeer (NH)	Tel. 02270-2059
Redacteur	: R. Feytens, Vasco da Gamastraat 8, 5223 RB 's-Hertogenbosch	Tel. 073-217226
Propagandal. a.i.:	G.K.P. van den Haak, Muiderslotweg 106 hs, 2026 AS Haarlem.	Tel. 023-373272

TWEEDE INTERNATIONALE EUROPESE STEDENTOERNOOI

DEN BOSCH AAN KOP!

Voorgeschiedenis

In de loop van 1979 kwam uit Polen het bericht dat men voornemens was een 2e internationale stedenwedstrijd te organiseren tussen Europese steden met een culturele achtergrond. Van Poolse zijde werd toen aan het NBC-bestuur de vraag voorgelegd of er in onze bond belangstelling voor zo'n wedstrijd bestond en of wij in principe bereid waren een team op te geven van spelers uit één en dezelfde stad. Gedacht werd aan een toernooi met ongeveer 10 teams waarvan ieder team dan weer zou bestaan uit 4 spelers, één reserve en één teamcaptain. Om het geheel aantrekkelijk te maken zouden bovendien nog een aantal titel-dragers worden uitgenodigd mee te spelen, zodat de mogelijkheid zou bestaan een halve meesternorm te halen! Naar aanleiding van deze berichten hebben wij toen een stukje geschreven in Schaakschakeringen.

Omdat het echter alleen voorbereidingen waren, hebben wij op nadere informatie gewacht. Nadat wij een hele poos niets hadden vernomen, kwam in 1980 plotseling het verzoek uit Polen zo snel mogelijk een team op te geven. Een oproep in ons blad had toen weinig zin daar er snel gehandeld moest worden, wilden wij tenminste een Nederlands team laten meedoen.

Uit eigen kring (de schaakvereniging H.M.C.-Den Bosch in Den Bosch) kon ik meteen met een aantal sterke spelers komen (1e klasse KNSB), van wie ik de

belangstelling al een tijd tevoren had gepeild en van wie mij bekend was dat ze genoeg voor zo'n wedstrijd gemotiveerd waren om er tegen aan te gaan. Ook al hadden ze op Peter Boll na, weinig ervaring met correspondentieschaken. Een pluspunt was wel dat het te vormen team spelers al regelmatig gezamenlijk analyseerden; het specifieke analysewerk dat hoort bij het correspondentieschaken was dus niemand vreemd.

Den Bosch werd in de volgende samenstelling aan Polen doorgegeven: bord 1. Jan Voormans, bord 2. Peter Boll, bord 3. Leo Mooren en bord 4. Hans Scholten. Reserve was Rini Loman en ikzelf zou als teamcaptain optreden. De leiding van het toernooi was in handen van de heer Jerzy Osuchowski uit Wroclaw/Polen.

De gekozen opstelling van de spelers was een afspiegeling van de bordvolgorde in het 1e tiental van H.M.C.-Den Bosch in de KNSB-competitie. Inmiddels zijn Jan Voormans en Peter Boll gaan spelen voor resp. L&T (Eindhoven) en Volmac (Rotterdam) in de hoofdklasse van de KNSB. Leo Mooren speelt zelfs helemaal geen competitie meer in Nederland, aangezien hij in het kader van ontwikkelingswerk is uitgezonden naar Mozambique. Als correspondentieschaker blijft hij echter voor Den Bosch uitkomen (!) en het gaat hem zelf zeer goed zoals u verderop kunt lezen. Tenslotte is Hans Scholten de enige (met uitzondering van Rini Loman dan) die voor HMC-Den Bosch blijft uitkomen.

Een tussenbalans en wat meer specifieke gegevens

Het toernooi is gestart op 1.08.1980. Oorspronkelijk was de afsluiting van het toernooi gepland op 31.12.1982, maar dat is een onhaalbare kaart gebleken: door de enorme lange postlooptijd met de oostbloklanden (eigenlijk een ramp) en mede ook door de voortdurend gespannen toestand in Polen, is de afsluiting van het toernooi verschoven naar 31.12.1983, waarbij wel aangetekend dient te worden dat partijen, die invloed hebben op de eindrangschikking doorgespeeld worden. Op het moment dat ik dit schrijf zijn mij slechts 65 van de totaal 144 partijen (!) bekend. Doordat Den Bosch 16 van de 32 te spelen partijen beëindigd heeft is het nu wel leuk om met een tussenstand te komen en even te filosoferen over onze kansen. U moet eerst nog weten dat iedere speler 8 partijen speelt en dat aan bord één in één klap een niet-titelhouder de meestertitel in de wacht kan slepen door ongedeeld eerste te worden in de persoonlijke eindrangschikking met een score van minstens 75% van het aantal te behalen punten.

Een halve meesternorm is te verdienen met 65% van het aantal te behalen punten. Aan bord twee is de halve norm binnen bij 70%, terwijl aan de borden 3 en 4 75% nodig is. Den Bosch speelt tegen de Russische steden Charkow en Tartu, het Westduitse Essen, het uiteraard "Finse" Helsinki, de Hongaarse stad Debrecen en de Poolse steden Gdansk, Warszawa en Wroclaw. De stand is momenteel als volgt: 1. Den Bosch 12½ pt uit 16, 2. Gdansk 12½ uit 17, 3. Drebecer 8 uit 14, 4. Tartu 7 uit 10, 5. Warszawa 6½ uit 14, 6. Charkow 5½ uit 9, 7. Wroclaw 5 uit 15, 8. Essen 4½ uit 13 en 9. Helsinki 3 uit 19. De persoonlijke resultaten zijn: Jan Voormans 3½ pt. uit 4, Peter Boll 4½ pt. uit 6, 3. Leo Mooren 3½ pt. uit 4 en Hans Scholten 1 pt. uit 2.

De algemene indruk is nu dat Den Bosch een goede basis heeft weten te leggen om tot een goed eindresultaat te komen, al moet men natuurlijk niet de huid van de Russische of de Poolse beer verkopen, voordat deze geschoten is!

Er volgen nu twee partijen. De eerste partij is een ongemeen spannende worsteling tussen onze coming man Jan Voormans en de Hongaarse grootmeester Sandor Brilla Banvalvi. Niet minder interessant is het gevecht tussen de Fin Bosböm en onze Peter Boll! Jan Voormans en Peter Boll voorzien hun partij van kommentaar en analyses.

Roger Feytens, teamcaptain

Bord 1:

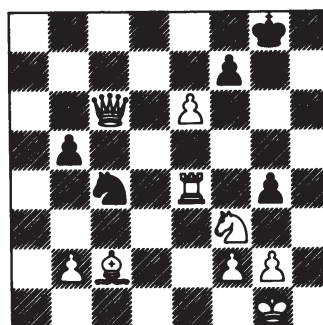
Wit: Jan Voormans (Den Bosch)

Zwart: Sandor Brilla Banvalvi (Debrecen)

SPAANS

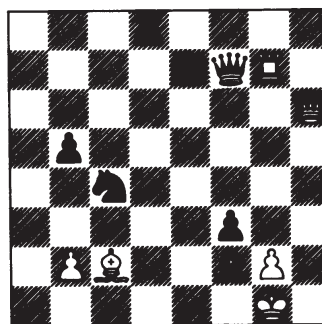
(Archangelse variant).

1. e4 e5 2. Pf3 Pc6 3. Lb5 a6 4. La4 Pf6 5. 0-0 b5 6. Lb3 Lb7 7. Te1 (Andere zetten zijn 7. c3 en het scherpe 7. d4) 7. ..., Lc5 8. c3 0-0 (De andere volgorde is 8. ..., d6 wat ook tot de hoofdvariant kan leiden) 9. d4 Lb6 10. Lg5 h6 11. Lh4 d6 12. a4 ed4: (Zwart wil de variant 12. ..., Te8 13. ab5: ab5: 14. Ta8: La8: 15. d5 verhinderen) 13. ab5: ab5: 14. Ta8: La8: 15. cd4: Te8 16. Dd3! Pa5 (Op 16. ..., g5? volgt sterk 17. e5 Kf8 18. Pg5: hg5: 19. Lg5: de5: 20. Dh3 Dd6 21. Dh6+ en wit staat goed) 17. Lf6: (Gedwongen. Na 17. Lc2 volgt sterk 17. ..., g5 18. e5 Lf3: en zwart staat goed. Ook 17. ..., La2 is niet goed wegens 17. ..., g5 18. e5 Pc4! 19. Pg5: hg5: 20. Lg5: de5: 21. Dg3 Ph5 22. Ld8: Pg3: 23. Lc4: bc4: 24. Lc7: Lc7: 25. hg3: Tb8) 17. ..., Df6: 18. Lc2 Lc6 (Andere zetten zijn 18. ..., Kf8 en 18. ..., g5) 19. Pbd2! (Nieuw. Nu is b4 niet sterk. Bekend is 19. Pc3 b4! 20. e5!? de5: 21. Dh7+ Kf8 22. Pe5 g5 23. Pd5 Dg7 24. Pb6: Dh7: 25. Lh7: cb6:) 19. ..., g5 20. e5 de5: 21. de5: Dg7 (De dame staat nu erg passief) 22. Pe4! (Neemt het loperpaar af. 22. b4 haalt niets uit wegens 22. ..., Pc4!) 22. ..., Le4: 23. Te4: c6 24. h4! Pc4 (Op 24. ..., Td8 volgt sterk 25. De2 g4 26. Ph2 h5 27. Pg4!) 25. hg5: hg5: 26. Dd7 Td8 27. Dc6: (Op 27. Df5 volgt verrassend 27. ..., Td5) 27. ..., g4 28. e6!

na 28. e5-e6!!

28. ..., gf3: 29. ef7: + Df7: 30. Tg4 + Kf8 31. Dh6 + Ke7 32. Tg7 Lf2:!

na 32. ..., Lb6f2: +!

33. Kf2: (Op 33. Kh1? fg2: + 34. Kg2: Tg8! Of 33. Kh2? Lg1+ 34. Kg1: (34. Kh1 f2!) f2+ 35. Kf1 Pd2+ of 33. Kf1? fg3: + 34. Kg2: Tg8) 33. ..., Td2+ 34. Kf1 Tc2: 35. gf3: (Na 35. b3? volgt zeer verrassend 35. ..., fg2: 36. Kg1 Pe5!! en wit heeft niet meer dan eeuwig schaak. Na 37. Tf7: Kf7: 38. Dh7+ Ke6 mag wit niet 39. Dc2: ? spelen wegens 39. ..., Pf3+ 40. Kg2: Pe1+) 35. ..., Tb2: 36. Tf7: + Kf7: 37.

f4 (Wit zorgt vooral dat de zwarte stukken niet kunnen samenwerken) 37. ..., **Pe3** + 38. **Ke1 Pg2** + 39. **Kd1 Pe3** + 40. **Kc1 Tc2** + 41. **Kb1 Tg2?** 42. **Dh5** + en wit wint het paard. Zwart gaf op.

Analyses Jan Voormans.

Bord 2:

Wit: Bosböm (Helsinki)

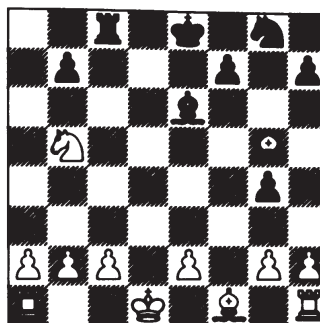
Zwart: Peter Boll (Den Bosch)

OPENINGSAANDUIDING R04/6 VAN DE SCHACHINFORMATOR

1. **f4 e5** 2. **fe5: d6** 3. **ed6:** (Na 3. e4 de5: kunnen er stellingen ontstaan die veel lijken op het koningsgambiet, hoewel ze er logischerwijs niet uit kunnen ontstaan, omdat 1. e4 e5 2. f4 d6 3. fe5: faalt op 3. ..., Dh4+. Dus een interessant gebied voor nieuwe experimenten) 3. ..., **Ld6:** 4. **Pf3 g5** (Deze agressieve zet is van Lasker afkomstig) 5. **d4** (Wit kan vermoedelijk met 5. g3 meer op interessant spel hopen) 5. ..., **g4** 6. **Pe5** (Bekend mag worden verondersteld dat 6. Pg5 wit te weinig oplevert voor 't stuk na b.v. 6. ..., f5 7. e4 h6 8. e5 Le7 9. Ph3 gh3: 10. Dh5+ Kf8 11. Lc4 Th7 12. Dg6 Lb4+ 13. Ke2 (13. c3 Tg7 14. Lh6: Dh4+ g3 15. Dh6: 16. Dh6: Ph6: 17. cb4: Pc6 18. Pc3 Pb4: en zwart heeft beslissend voordeel) 13. ..., Tg7 14. Lh6: Ph6: 15. Dh6: Dg5 16. Dg5: Tg5: 17. g3 en na f4!? staat zwart beter) 6. ..., **Le5:** 7. **de5: Dd1:** + 8. **Kd1: Pc6** 9. **Pc3 Le6** (9. ..., Pe5: 10. Pb5 is lastig) 10. **Lg5** (Verhindert 0-0-0+) 10. ..., **Pe5:!?** 11. **Pb5** (Op dit moment geven de oudere handboeken en de encyclopedie alleen 11. ..., Kd7. Echter Euwe gaf in 1965 al de volgende vreemde textzet aan (waarmee ik nog geen praktijkvoorbeelden heb kunnen vinden!) 11. ..., **Tc8**

(Deze manier van verdedigen van c7 is gebaseerd op 12. Pa7: f6 13. Pc8: fg5: 14. Pa7 c6 waarna het paard is opgesloten. Het is echter de vraag of wit het paard niet op tijd kan bevrijden. I.p.v. 13. Pc8: kan 13. Ld2? niet wegens Td8 met twee dreigingen, n.l.

c6 en Pc4. Voor 13. Lf4 zie partij) 12. **Lf4 f6** 13. **Pa7: Td8** + 14. **Ke1 c6** (Nu is het paard ook gevangen, maar zonder kwaliteitsverlies!)

na 11. ..., **Tac8**

15. **a4 Ld5!?** (Op 15. ..., Ta8 heeft wit nog 16. Le3. Ld5 is erop gericht de ontwikkeling van Lf1 te bemoeilijken. Na 16. e3? komt Ta8 17. e4 Le4:) 16. **b3 Pe7** 17. **a5 Pf5** 18. **Ta4** (dreigt e4!) **Le6** 19. **Le5:?!** ((Deze ruil is te vroeg. Interessant en onduidelijk is de variant 19. a6 b5 20. Le5: ba4: 21. Lf6: a3) 19. ..., **fe5:** 20. **a6 Pe3!** 21. **Kf2** (De enige zet want er dreigde 0-0 met dubbele matdreiging door middel van Pc2: of Td1) 21. ..., **Pc2:** 22. **ab7: 0-0** + 23. **Kg3 Pe3** (De stelling op de witte koningsvleugel is triest, maar op de damevleugel staat het wel goed!) 24. **Kh4?** (Na 24. Pc8 Pf5+ 25. Kg4: Pd6+ en Pb7: staat zwart slechts een weinig beter in 't eindspel). 24. ..., **Td7** 25. **Tb4?? Tg7** (Nu is het matnet dicht gevlochten. Er dreigt 26. ..., Pf5+ 27. Kh5 Lf7 mat) 26. **Kg3 h5** (Dreigt h4+ en weer Pf5+) 27. **h4** (27. h3 h4+) **gh3: e.p.** + (Wat een notatie!) 28. **Kh4 hg2:** 29. **Lg2:** (Laat zich mat zetten. Aardig was nog de variant 29. Tg1 gf1: 30. Tf1: Pg2+! 31. Kh5: Tf1: 32. b8:D+ Kh7 en zwart wint door matdreigingen Th1 en Lf7) 29. ..., **Pg2:** + 30. **Kh5 Tf5** + 31. **Kh6 Tf6** + 32. **Kh5 Lf7** mat (0-1).

Analyses Peter Boll

CONRAD MOSTERTMAN WINNAAR SCHOTS-HOLLANDS TOERNOOI

De finale van het Schots-Hollands toernooi is zoals bekend gewonnen door Conrad Mostertman uit Groningen. Op blz. 47 van het april-nr. heeft u reeds kennis kunnen nemen van de eindrangschikking. Wij vroegen hem naar zijn ervaringen die hij zo vriendelijk was op papier te zetten. Het resultaat is het hierna volgende artikel van zijn hand, met allereerst, op ons verzoek, een kleine biografie, daarna een verslag van het toernooi en twee geanalyseerde partijen. Aan het slot nog een korte beschouwing over het correspondentieschaken in relatie tot het bordschaken.

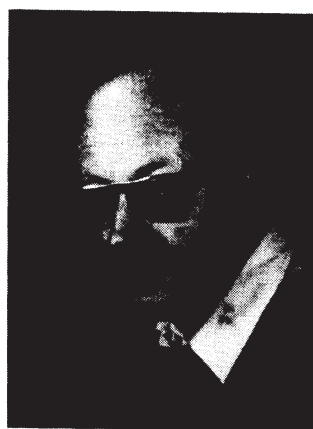
Aan het woord is nu Conrad Mostertman.

Red.

Conrad Mostertman: "Ik ben geboren in Beverwijk "onder de rook van het Hoogoventoernooi" in 1939. Al heel jong heb ik schaken geleerd en had ik thuis nogal wat tegenstanders in de personen van mijn diverse broers, die weinig voor elkaar onderdeden. Periodes van intensief schaken hebben zich bij mij steeds afgewisseld met tijden dat ik er niets aan deed. Vroeger was ik statisticus van beroep, maar in 1979 heb ik het diploma maatschappelijk werker behaald.

Toen ik niet meteen aan de slag kon komen, ben ik begonnen met correspondentieschaken. In september 1979 ben ik gestart met mijn eerst M-groep waarin ik tweede werd. In mijn volgende groep werd ik gedeeld eerste. Ik speel bordschak bij Unitas in Groningen; de laatste vier jaar ben ik steeds meer teruggevallen.

Aan het Schots-Hollands Toernooi heb ik speciaal meegedaan omdat ik graag de Leningrader-variant van het Hollands speel. Ook met wit heb ik steeds d4 geopend, terwijl ik dat normaal nooit doe. Thematoernooien vind ik het allerleukst, maar wat mij betreft zouden die over slechts één opening of variant moeten gaan."

Conrad Mostertman

"De voorronde bracht mij drie snelle overwinningen, waarna ik de vierde partij - waarin ik een pion voorstond - remise gaf. Dat ik de finale gewonnen heb, mag, gezien het verloop, een klein wondertje heten. Op een gegeven moment had ik 0 uit 1, terwijl van Bommel al 3 uit 3 had en één gewonnen stelling tegen mij. Toen alle partijen uitgespeeld waren, raakte van Bommel zijn voordeel kwijt en in een spannende finale ging hij tenslotte ten onder.

Ik zal twee partijen laten zien: één korte uit de voorronde en mijn witte partij tegen P. Korpel uit de finale. (Tegen Korpel leed ik met zwart mijn enige nederlaag na een enorme blunder in een betere stelling)."

Voorronde

Wit: Dr. H. de Jong

Zwart: C.A. Mostertman

1. d4 f5 2. e4 fe4: 3. Pc3 Pf6 4. g4!?
(Deze scherpe voortzetting van Tartakower heeft vele zwartspelers in de loop der tijd onaangenaam verrast. In een correspondentie-partij hoef je er echter niet zo bang voor te zijn, omdat zwart met zorgvuldig tegenspel een goede stelling krijgt.)

4. ..., h6! 5. h4 d5 6. Lh3 Pc6 7. g5?!
(Meestal wordt 7. Lf4 gespeeld, waar-

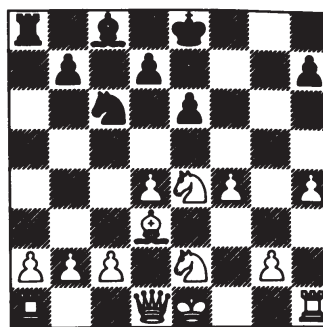
op zwart sterk 7. ..., g5! kan spelen omdat 8. hg5: hg5: 9. Lg5: Lg4: in zwarts voordeel is. De tekstzet kende ik niet, maar ik ben ook geen openingsexpert en ik hield er rekening mee dat wit iets bijzonders in petto zou hebben). 7. ..., hg5: 8. Lg5: (Consequenter is 8. hg5:, maar na 8. ..., Pg4! 9. Lf4 Lf5 10. Dd2 g6! valt er voor wit weinig eer te behalen.) 8. ..., Lh3: 9. Ph3: Dd6! (Bereidt zowel de centrumopmars e7-e5 als de lange rochade voor, terwijl ook Dd6-b4 hinderlijk

in de stelling kan komen, b.v. 10. Pf4 0-0-0 11. Pg6 Tg8 12. Lf4 (tegen e7-e5 gericht) ..., Db4!) 10. Dd2 (Goede raad is duur) 10. ..., e5 11. Pb5 Dd7 12. Lf6:? (Maakt de situatie nog minder rooskleurig voor wit, omdat de loper op f8 ijzersterk wordt) 12. ..., gf6: 13. de5: 0-0-0 (Mogelijk door wit, die hoopte op 13. ..., fe5: 14. Dd5:! overzien) 14. e6 De6: 15. Df4 Td7 16. Dg3 d4! (Belemmert de teruggang van het witte paard) 17. Pf4 Df5! Wit geeft het op, er gaat minstens een paard verloren. Als het paard van b5 weggaat volgt ..., Ld6).

Finale

Wit: C.A. Mosterman
Zwart: P. Korpel

1. d4 f5 2. Pc3 (Met deze tweede zet won ik al mijn vijf witte partijen. Opmerkelijk omdat ik nooit 1. d4 open, de zet 2. Pc3 dus alleen maar ken uit ondervinding met zwart) 2. ..., Pf6 3. Lg5 e6 (Meestal wordt hier 3. ..., d5 gespeeld) 4. e4 fe4: 5. Lf6:!? (Kost wit het loperpaar, maar wint enige tempi voor de ontwikkeling) 5. ..., Df6: 6. Pe4: Df4:!? (Verrassend, maar gezien het vervolg van deze partij heeft deze zet waarschijnlijk ook nadelen) 7. Ld3 Pc6 8. Pe2! (Veel sterker dan 8. Pf3, waarna de dame op de diagonaal c1-h6 een sterke positie blijft innemen). 8. ..., Dh6 9. f4 Le7 10. h4! (Voorkomt de zet g7-g5, die zwart een actiever spel zou kunnen bezorgen).

na 10. h2 h4!

10. ..., d5? (Zowel 10. ..., d6 als 10. ..., Pb4 gaf tegenspel. De verzwakking van veld e5 als gevolg van de tekstzet brengt wit duidelijk in het voordeel.) 11. Pf2 Ld7 12. c3 g6 13. Dd2 0-0-0 14. 0-0-0 Kb8 15. Pg1 Dg7 16. Pf3 Ld6 17. Tde1 Thf8 18. g3 Pa5 19. b4 Pc6 20. Pg4 De7 21. a3 a5 22. Pge5 ab4: 23. Pc6: Lc6: 24. ab4: (Zwart moest iets doen, maar de opening van de a-lijn, waartoe zijn manoeuvres geleid hebben, is in wits voordeel.) 24. ..., Tf6 25. h5! (Dreigt ook de h-lijn voor wit te openen). 25. ..., Le8 26. h6! (Snoert zwart volledig in) 26. ..., c6 27. Pg5 Ld7 28. Kc2 Kc7 29. Le2 Ta8 30. Kb3 b6 31. Ta1 Tb8 32. Thc1 c5 33. Lg4 Zwart geeft het op. Het valt te begrijpen dat hij de beslissende klap niet afwacht. Wit kan rustig Te2 en De1 spelen en vervolgens op e6 slaan. Een andere dreiging die niet te pareren is, is Ta7+ gevolgd door slaan op e6, of als zwart Ta7+ met Tb7 beantwoordt volgt Ta8 en e6 of h7 valt.

Nog even een korte beschouwing over correspondentieschaken

"Toen ik ruim drie jaar geleden begon, begreep ik niet dat je met correspondentieschaken blunders kon maken. Je kan toch immers zo lang nadenken dat je de beste zet hebt gevonden. De ervaring heeft mij wijzer gemaakt. Soms besteed ik door omstandigheden (werk) niet genoeg tijd aan de partijen, soms is de animo om zeer diepgaand te analyseren onvoldoende en soms blijf ik gewoon dingen over het hoofd zien. Toch is het uittrekken van veel tijd hiervoor wel heel belangrijk. Als ik er minder tijd in steek is het meteen aan mijn spel te merken. Vergeleken met bordschaak blijken tijd en inzet mij belangrijke factoren en aanleg wat minder. Ik denk dat er ook andere factoren zijn waardoor lagere bordschaakgoden toch sterke correspondentieschakers kunnen zijn... Sommige mensen denken te traag voor een tempo van 40 zetten in 2 uur, maar kunnen met 10 zetten in 30 dagen uitstekend uit de voeten. Ook zijn er spelers die te

snel afgeleid of geïntimideerd zijn, iets waarvan je bij correspondentieschaken weinig last hebt.

Zelf ben ik mede gaan correspondentieschaken ter ondersteuning van het bordschaak, met name om de openingen beter te leren. In dat opzicht vallen de resultaten mij tegen; daarvoor zou je zéér veel partijen moeten spelen.

Wat voor mij nog erg moeilijk is, is het hebben van voldoende geduld. Ik vind een correspondentiepartij lang duren en wil hem steeds versnellen, terwijl ik gemerkt heb dat er tijd nodig is om tot een goed oordeel te komen. Tegenwoordig heb ik dagen dat ik ca. 10 minuten naar al mijn stellingen kijk, zonder iets te verzetten. Het bevalt mij goed om het overzicht te behouden en mij niet in allerlei wilde analyses te verliezen.

Tenslotte is voor mij het leukste van correspondentieschaken: het iedere ochtend met spanning in de brievenbus gaan kijken welke zetten nu zijn binnen gekomen."

W.g. Conrad Mostertman

VAN DE ALGEMEEN WEDSTRIJDLEIDER

Wij hebben U te melden, dat de *heer Kersten* door langdurige ziekte op eigen verzoek en in goed overleg met het bestuur van zijn functies in de NBC is ontheven. Een en ander houdt in, dat in ieder geval tot de aanstaande ledenvergadering de zaken moeten worden overgenomen en voortgezet. Het NBC Bestuur prijst zich gelukkig de *heer G. v.d. Haak* - Muiderslotweg 106 hs te Haarlem 1) bereid te hebben gevonden deze taak - tot een officiële benoeming - voorlopig waar te nemen. Op redelijk korte termijn hopen wij alle lopende zaken van de heer Kersten aan de heer v.d. Haak te kunnen overdragen en daarbij dan tevens de nog uitstaande problemen te kunnen oplossen. Van hen, die mogelijk nog op een indeling wachten, resp. op vragen nog geen antwoord kregen, vragen wij enig begrip en geduld voor de voor het bestuur in overmacht ontstane situatie.

Een prettig bericht is nog, dat in het jubileumtoernooi van de Britse Correspondentieschaakbond de heer *H. Kramer* - Giekerk/Fr. inmiddels zijn *meesternorm* heeft behaald. Naast de FIDE titel, die hij al had, dus nu ook de ICCF meestertitel, die hem ongetwijfeld op het aanstaande ICCF congres zal worden toegekend. Vanzelfsprekend onze hartelijke gelukwensen met dit resultaat en nog "good luck" in de resterende partijen, die de heer Kramer mogelijk de grootmeestertitel nog kunnen brengen! De heer Kramer was zo vriendelijk een winstpartij van hem in dit toernooi voor de Leeuwarder Courant te analyseren en ook voor Schaakschakeringen beschikbaar te stellen. U vindt die partij elders in dit nummer.

Eén enkele uitslag uit de Kampioensgroep 1982 maakte, dat in die groep de winnaar en *elfde Kampioen van Nederland* bekend werd. Als opvolger van G.J. Timmerman kan de heer *R. Weijerstrass* uit Blaricum gehuldigd worden, die met 10½ uit 14 onbereikbaar voor zijn concurrenten werd. Gewoontegetrouw zal de heer H. Weijerstrass op de ledenvergadering worden gehuldigd, doch ook in dit blad past reeds een oprechte felicitatie. Zowel de oude als de nieuwe kampioen zijn inmiddels in de twaalfde kampioensgroep van start gegaan; wij zijn benieuwd naar de uitslag van die confrontatie, of zou er een derde zijn, die er met het kampioensbeen vandoor gaat?

1) N.B.: Dit huisnummer is dus ten rechte: 106 hs. Red.

H.J. Mostert

PLOTSSELING OVERLIJDEN VAN MEVROUW BERTL VON MASSOW

Met grote verslagenheid heeft ook het NBC bestuur kennis genomen van het plotseling overlijden van mevrouw Bertl von Massow op 27 februari 1983. Inmiddels is op velerlei wijze haar verdienste voor het correspondentieschaak naar voren gebracht, zodat het welhaast overbodig is daarop hier nog terug te komen. Door dit overlijden verliest de ICCF president in de eerste plaats zijn echtgenote, doch daarnaast een medewerker en medestander, die haars gelijke in de ICCF niet had. In grote trouw en met veel begrip en liefde voor iedere individuele speler verrichtte zij gedurende een reeks van jaren haar werk, dat voor ons NBC'ers hoofdzakelijk tot uitdrukking kwam in de vlekkeloos verlopende Europese tournooien.

Velen onzer leden zullen alleen al daarom mevrouw von Massow niet makkelijk vergeten.

Onze bond verliest in haar bovendien een toegewijd supporter, die met vreugde oprichting en groei van de NBC heeft meebeleefd. Van haar belangstelling voor onze bond getuigde het feit, dat zij ondanks haar drukke werkzaamheden, tot twee maal toe onze uitnodiging aannam om te fungeren als beroepsinstantie voor onze titeltournooien, namelijk in het 1e NBC meestertournoi en voor de nu nog lopende VOLMACtournooien. Om onze dankbaarheid en de bewondering voor haar extra tot uitdrukking te brengen, zullen de NBC-15/VOLMACtournooien mede haar naam dragen in de toevoeging "in ehrendem Gedächtnis an Frau Bertl von Massow". Voor deze toezegging kregen wij de spontane instemming van sponsor VOLMAC!

Ook de heer von Massow gaf gaarne zijn toestemming hiervoor. Wij hopen met dit gebaar de naam van Mevr. von Massow ook in onze Bond te eren en hopen, dat ook de heer von Massow in het feit, dat alom in de wereld om het verlies van zijn vrouw wordt getreurd, voldoende steun moge vinden zijn weg alleen verder te gaan.

H.J. Mostert

LEZING VAN HANS BOUWMEESTER OVER CORRESPONDENTIESCHAKEN OP 28 MEI 1983!

Op onze voorjaarsbijeenkomst van 28 mei 1983 attendeerden wij u reeds in ons april-nr. Voor meer gegevens verwijzen wij u naar dat nummer.

Een verheugend bericht is de bijna zekere komst van de bekende schaker Hans Bouwmeester die 's-middags een lezing zal komen houden over correspondentieschaken. Zoals u wellicht weet heeft de heer Bouwmeester onlangs in een oersterk bezet correspondentieschaaktoernooi, uitgeschreven door het Franse schaakblad Europe Echecs, de eerste plaats weten te bemachtigen met 10 pt. uit 12 partijen en tegelijkertijd ook nog de ICCF-grootmeestertitel in de wacht gesleept. Wie komt is verzekerd van een interessante en leerzame middag. Voor uw natje en droogje hoeft u het niet te laten! **Volop broodjes**, koffie en frisdranken zijn aanwezig!

DE DERDE KLASSE

De stand, waarin de uitslagen t/m 8 maart zijn verwerkt, is thans als volgt:

Groep III/172: Zoals reeds werd vermeld in "schaakschakeringen" van januari promoveerde hier de heer Felix. Hij behaalde thans een eindtotaal van 5 punten. Als tweede promoveerde hier de heer Nieuwenhuizen, die met nog één partij te spelen op 4½ punt staat. De derde kanshebber is de heer Hoekstra die met nog één partij te spelen op 4 punten staat.

III/173: Als derde promoveerde hier de heer Goossens met 5 punten.

III/174: Deze groep is uitgespeeld. Ook de heer v.d. Winden slaagde er in te promoveren met 4½ punt.

III/175: De heer v. Schaik kan hier nog promotie bereiken. Hij staat thans op 3 punten.

III/176: De heren Balvers en Versendaal maken hier vermoedelijk uit wie als tweede eindigen zal. Zij hebben respectievelijk thans 4 punten en 3 punten.

III/177: De heren Rietdijk, 5½ punt en de Heus met 5 punten, promoveren hier naar de 2e klasse. De heer Tol uit Volendam kwam helaas een half puntje te kort. Volgende keer beter.

III/178: De strijd gaat hier tussen de heren Caarls uit Alkmaar die met 4½ punt is geëindigd en v.d. Bosch uit Nijmegen, die met nog één partij te spelen op 3½ punt staat.

III/179: In deze groep maken de heren Post uit Haarlem en van Buren uit Rotterdam de dienst uit. Beiden staan op 3 punten.

III/180: De heer de Kruyf heeft hier reeds 5 punten en promoveerde. Hij heeft nog één partij te gaan. De heer van Dijk is de tweede kanshebber.

III/181: Als eerste eindigde hier de heer Smit uit Oosterhout met 5 punten. Als tweede staat de heer Kuiphof met 4½ punt.

III/186: Hier promoveert de heer Priekaerts uit Rotterdam met 5 punten. Tweede staat in deze groep de heer van Riel uit Nijmegen.

Over de andere groepen in deze klasse nog geen bijzondere standen te melden.

wedstrijdleader 3e klasse. G.K.P. van den Haak

START BEKERTUSSENRONDE 1981 (BT-81) NA DE KOMENDE VAKANTIES!

Propagandaleider v.d. Haak maakt bekend dat de bekertussenronde 1981 naar alle waarschijnlijkheid zal starten na de komende vakantie-periode. In de nu nog lopende bekervoorronde groepen (BV-81) moeten nog een aantal beslissingen vallen. Uiteraard houden wij u middels dit blad op de hoogte. Verder vernamen wij dat de **heer A.A. Idema** uit Groningen, winnaar is geworden van de bekerfinale 1975. Op onze voorjaarsbijeenkomst van 28 mei a.s. zal hem de beker worden overhandigd!

ADRESWIJZIGINGEN

Adreswijzigingen dienen **altijd** te worden doorgegeven aan het NBC-secretariaat. Stelt u er prijs op dat ons blad zo snel mogelijk naar het juiste adres toe gaat, dan kunt u door middel van een **tweede** briefkaart de redacteur hiervan in kennis stellen. Alleen een adreswijziging naar de redacteur sturen is niet juist!

Verzoek: Wilt u bij het doorgeven van adreswijzigingen al uw gegevens zo **duidelijk** mogelijk vermelden (het mooiste is met de schrijfmachine). Ten behoeve van onze administratie verzoeken wij u altijd het **volledige oude adres** (+ postcode!) te willen opgeven naast het nieuwe adres (+ postcode!).

De verwerking van de mutaties vindt eenmaal per maand plaats. Roger Feytens

INTERNATIONAAL

VEROVERING VAN EEN PION

Internationaal grootmeester Adrian Hollis is professor in de klassieke talen aan de Keble universiteit te Oxford. Hij is grootmeester correspondentieschaak op grond van tal van prachtige resultaten, o.a. aan het eerste bord van zijn vaderland in correspondentie-olympiades en als winnaar van het Potter Memorialtoernooi. In de onderstaande partij speelt hij consequent op verovering van een pion. Op het moment dat hij dit doel bereikt blijkt evenwel dat hij in positioneel opzicht te veel concessies heeft gedaan. Met name een wit paard op e6 speelt een beslissende rol in het tweede deel van de strijd.

Wit: H. Kramer (Nederland)

Zwart: dr. A.S. Hollis (Engeland)

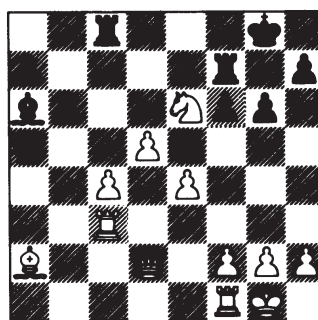
GRÜNFELD-VERDEDIGING

1. d2-d4 Pg8-f6 2. c2-c4 g7-g6 3. Pb1-c3 d7-d5 4. Lc1-f4 Lg8-g7 5. e2-e3 c7-c5 6. d4xc5 Dd8-a5 7. Ta1-c1 (Mulder van Leens Dijkstra, een groot kenner van dit systeem, speelt hier 7. Da4+ Dxa4: 8. Pxa4. Volgens de theorie bereikt zwart dan echter met 8. ..., Ld7! een goede stelling. Via de tekstzet ontstaan ingewikkelder stellingen).
7. ..., Pf6-e4 8. c4xd5 Pe4xc3: 9. Dd1-d2 Da5xa2 10. b2xc3 Da2-a5 11. Lf1-c4 Pb8-d7 12. Pg1-e2 Da5xc5 (In een bekende partij uit de tweekamp Petrosjan-Fischer, 1970, kwam wit na 12. ..., Pe5 13. La2 Lf5? met 14. Lxe5 Lxe5 15. Pd4 Dxc5 16. Pxf5 gxf5 17. 0-0 in het voordeel. Na afloop werd het hier door zwart gekozen systeem als bevredigend voor zwart aanbevolen).
13. Lc4-a2 Pd7-e5 14. 0-0 0-0 15. c3-c4 b7-b6 (Voor zover mij bekend een nieuwe zet. De bedoeling is duidelijk, aanval op wits c-pion).
16. e3-e4 Lc8-a6 17. Lf4-h6! (Na 17. Le3 Da5! staat zwart goed. Wit speelt daarom regelrecht op koningsaanval).

17. ..., Lg7xh6 (Op 17. ..., Da5 volgt 18. Tc3, een zet die zelfs na 17. ..., Pd3 zou volgen).

18. Dd2xh6 Ta8-c8 19. Tc1-c3 f7-f6 20. Pe2-f4! Dc5-a5 21. Pf4-e6 Tf8-f7 (Daarmee is wits aanval afgeslagen).

22. Dh6-d2!

na 22. Dh6 d2!

22. ..., b6-b5 (Op 22. ..., Pxc4 volgt 23. Tfc1! bv. 23. ..., b5 24. Lxc4 Txc4 25. Txc4! Dxd2 26. Tc8+ en mat).

23. Tf1-c1 b5xc4 24. f2-f4 Pe5-d7 (Op 24. ..., Pd3 heeft wit 25. Txd3! en voorbarig is 24. ..., Db6+ 25. Kh1 Pg4 wegens 26. T1c2! gevolgd door 27. h3).

25. Dd2-e3! Da5xa2 26. Tc3-a3 Da2-b2 27. Ta3xa6 c4-c3 (Achteraf vond de zwartspeler deze zet zwak. Maar ook na 27. ..., Pb6 28. Txa7 is wit duidelijk in het voordeel bv. ..., f5; 29. Tb7 Pxd5 30. Txb2 Pxe3 31. Tc3! Pg4 32. Txc4! Het paard e6 verlamt de zwarte activiteiten. Merk op dat een eventuele dameruil met Db6 steeds tot een hopeloos eindspel voor zwart leidt).

28. Ta6-c6! (Deze zet heeft zwart blijkbaar over het hoofd gezien: na 28. ..., Txc6 29. dxc6 Pb6 30. c7 wint de vrije c-pion snel).

28. ..., Tc8-b8 29. Tc6xc3 Pd7-f8 30. Tc3-c8! h7-h5 (In de hoop op 31. Dxa7, Txc8 32. Txc8 De2! met voldoende tegenspel).

31. h2-h3 h5-h4 32. Kg1-h2! (Alvorens toe te slaan brengt wit zijn koning in veiligheid).

32. ..., a7-a5 33. Df2-a7! Tb8xc8 34. Tc1xc8 Db2-b3 (Dreigt eeuwig schaak via g3 en e1).

35. Da7-f2! (Versmaadt de a-pion omdat wit op edeler wild jaagt).

35. ..., Db3-b7 36. Tc8-d8 a5-a4 (Op 36. ..., g5 volgt 37. fxc5 fxc5 38. Txf8 + ! en mat).

37. Df2xh4 Db7-b6 (Een laatste valstrik: op het voor de hand liggende 38. Dh6 heeft zwart het verrassende 38. ..., Dxd8!! 39. Pxd8 Th7).

38. Td8xf8 + ! Tf7xf8 39. Dh4-h6 en zwart gaf het op want 39. ..., Tf7 40. Dxc6 + Kh8 41. Dxf7 leidt tot mat of dameverlies.

H. Kramer

(met toestemming overgenomen uit de Leeuwarder Courant van 16-02-1983).

GESELEKTEERDE PARTIJEN

door A.C. v.d. Tak

M/96

Wit: A. van der Drift

Zwart: J.W. Driessen

1. d4 Pf6 2. c4 g6 3. Pc3 Lg7 4. e4 d6 5. f3 0-0 6. Le3 Pc6 7. Pge2 Tb8 8. Dd2 a6 9. Pc1 e5 10. d5 Pd4 11. Pb3 Pb3: 12. ab3: c5 13. b4 cb4: 14. Pa4 b5 15. cb5: ab5: 16. Db4: Pe8 17. Pc3 Lh6 18. Lf2 Dg5 19. Pd1(!) (Een nieuwe zet! In de theorieboeken is 19. Td1 te vinden. Het voordeel van de tekstzet is, dat de toren op de a-lijn blijft) 19. ..., f5 20. h4 Df6 21. Ld3 Pg7 (Vanaf hier vlot het niet meer met zwart. Misschien had hij beter 21. ..., f4: 22. Le4: Lf5: of Pg7-f5 kunnen doen) 22. Ta5 Ld7 23. Ta6 Pe8 24. Pc3 Tf7 25. Ke2 Lf8 26. Tha1 f4 27. Ta8 Tb7 28. T1a7 Ta7: 29. Ta7: g5 30. Lb5: Lb5: 31. Db5: Ta7: 32. La7: Df7 33. Lf2 gh4: 34. Lh4: Dh5 35. Lf2 Pf6 36. Ke1 Le7 37. b4 Kf7 38. Pa4 Dg5 39. Kf1 h5 40. Dc4 Dg8 41. b5 1-0.

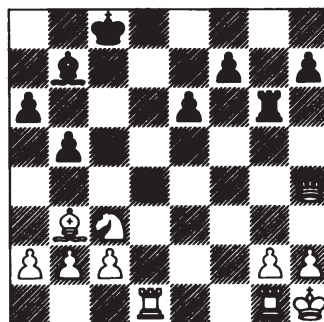
M/96

Wit: J.W. Driessen

Zwart: K. Hartog

1. e4 c5 2. Pf3 d6 3. d4 cd4: 4. Pd4: Pf6 5. Pc3 a6 6. Lc4 e6 7. Lb3 b5 8. 0-0 Le7 9. f4 Lb7 10. e5 (Een scherpe variant, waarin echter misschien wit de meeste gevaren loopt. In Schachmatny Bulletin 1982/5 beval de Rus Glek 10. Le3 aan, b.v. 10. ..., Pe4: 11. Pe4: Le4: 12. f5 of 10. ..., Pc6 11. Pc6: Lc6: 12. f5. De eerste (?) praktische test ging zo: 10. ..., b4 11. e5 bc3: 12. ef6: Lf6: 13. bc3: 0-0 14. Dd2 Dc7 15. Tad1 Pd7 16. f5 e5 17. Pe6! fe6: 18.

fe6: Pc5 19. e7 + Tf7 20. Tf6: Pb3: 21. Tf7: Kf7: 22. Df2 + Ke7: 23. cb3: Tf8 24. Dh4 + Ke8 25. Dh7 + Dc3: 26. Dh5 + Tf7 27. Dh8 + 1/2-1/2, Velimirovic-Andersson, Interzonaal tournooi Moskou 1982. Voer voor analytici!) 10. ..., de5: 11. fe5: Lc5 12. Le3 Pc6 (Sterk in aanmerking komt ook 12. ..., Ld4:(!) 13. Ld4: Pc6 b.v. 14. Tf4 Dc7! 15. De2 0-0-0 met goed spel voor zwart, Nunn-Kosten, Londen 1980) 13. ef6: Ld4: 14. De1 (Interessant is hier vooral 14. fg7:!? Le3: + 15. Kh1 Tg8 b.v. 16. Df3! Tg7: 17. Le6: De7 18. Ld5! Pd4 19. Dh3 Pc2: 20. Tad1 Td8 21. Lb7: Db7: 22. Td8: + Kd8: 23. Td1 + Ke8 24. Pe4 Tg6 25. Dh7: Dc7! 26. Dh8 + Ke7 27. Dh4 + en eeuwig schaak) 14. ..., Db6! 15. Ld4: (Een interessante suggestie van Nunn is 15. Pd5! Le3: 16. Pe3:) 15. ..., Pd4: 16. Df2 (Of 16. Kh1 Pb3: 17. ab3: Dc6 met voordeel voor zwart, Sikkil-Pytel, Bagneux 1976. Ook na de tekstzet heeft zwart de overhand) 16. ..., 0-0-0! 17. Kh1 gf6: 18. Tad1 Thg8 19. Tg1 Dc5 20. Df6: Tg6 21. Dh4.

na 21. Df6 h4

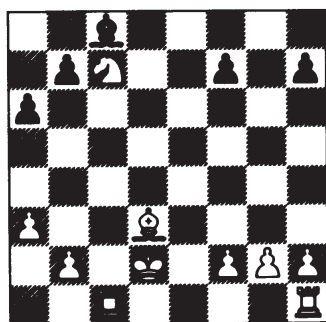
21. ..., Tg2:! 22. Tg2: Lg2: + 23. Kg2: Tg8 + 24. Kf1 Tg1 +! 0-1.

M/89

Wit: J. Oosterhoff

Zwart: J. Wijker

1. e4 c5 2. Pf3 Pc6 3. d4 cd4: 4. Pd4: e5 5. Pb5 a6 6. Pd6 + Ld6: 7. Dd6: Df6 8. Dd1 Dg6 9. Pc3 d5!? (De Pils-variant, die tot buitengewoon interessante verwickelingen leidt. Wie er meer van wil weten, zij gewezen op de artikelen van René Olthof in Schaakbulletin 154 en 155 en in Schach Archiv, juli/augustus 1981) 10. Pd5: De4 + 11. Le3 Pd4 12. Pc7 + Ke7 13. Dd3 (Donners "Rum-Cola"-zet tegen de Pils!) 13. ..., Pc2: + 14. Kd2 Dd3: + 15. Ld3: Pe3: 16. Pa8: Pd5 17. Tac1 Pgf6 18. Pc7 Pb4(!) (Deze zet is destijds als versterking aanbevolen op 18. ..., Pf4, waarna wit in de partij van der Wiel-Carlier, Ned. Kamp. 1980, in het voordeel kwam: 19. The1 Pd3:? 20. Kd3: Ld7 21. Te5: + Kd6 22. Tec5 Lc6 23. Tc6: +! bc6: 24. Pa6: Ta8 25. Pb4 c5 26. Pc2 Ta2: 27. Pa3! etc. Een betere mogelijkheid is echter 19. ..., Kd6! 20. Lf1 Lf5 21. f3 Tc8 22. Pa6:!? Tc1: 23. Tc1: ba6: 24. g3 Pb4d5 25. g4 Le6 26. g5 ½-½, Grabner-Fink, corr. partij 1980) 19. a3 (Misschien is 19. Lc4(!) sterker: 19. ..., Td8 + 20. Ke3 Lf5 21. f3 Tc8 22. Lb3 Pd3 23. Tc3 Pb2: 24. g4 met voordeel voor wit, Fink-Grabner, corr. partij 1980).

na 19. a2 a3

19. ..., Pd3: (In Schellingerhout-Wijker, M 89, werd 19. ..., Pc6 geprobeerd; het vervolg was 20. Pa6: Td8

21. Pc5 e4 22. The1 Pe5 23. Tc3 Pd5 24. Te4: Pc3: 25. Kc3: Kf6 26. Td4 1-0. De zwartspeler schrijft, dat hij van 20. ..., Pd4 afzag wegens 21. Tc7 + Kd8 22. Tc8: of 22. Tf7: M.i. is de zaak echter lang niet duidelijk gunstig voor wit).

20. Kd3: Ld7 21. Ke2 Tc8 22. Tc3 Lc6 23. Tc6: bc6: 24. Pa6: Ta8 25. Pc5 Kd6 26. Tc1 Kd5 27. f3 Ta5 28. Pe4 Pe4: 29. fe4: + Kd6 30. Tc3 ½-½.

M/96

Wit: J.W. Driessen

Zwart: C.A. v. Wieringen

1. e4 d6 2. d4 Pf6 3. Pc3 g6 4. f4 Lg7 5. Pf3 0-0 6. Ld3 Pc6 7. e5 de5: 8. de5: Pd5 9. Ld2 Lg4 10. Le4 e6 11. h3 Lf3: 12. Df3: Pd4 13. Df2 c5 14. 0-0-0 (Een nieuwe zet? Bekend was 14. 0-0 f6 15. ef6: Pf6: 16. Ld3 Ph5 17. De1 Dc7 18. Dh4 Tad8 19. Le3 c4 20. Le4 Db6! met zeer goed spel voor zwart, Grigorjan-Spilker, USSR 1978. Friedstein geeft als wits beste mogelijkheid 14. Pa4! f6 15. c3) 14. ..., f6 15. ef6: Lf6: 16. h4 Tc8 17. g4 Tc7 18. g5 Le5 (Verliest een pion, maar kan wit daarna zijn pluspion handhaven?) 19. Ld5: ed5: 20. Dg2 Lh8 (20. ..., Lf4:? 21. Lf4: Tf4: 22. Dd5: + met kwaliteitswinst) 21. Dd5 + Dd5: 22. Pd5: Td7 23. Pc3 (Of 23. c4?! b5!) 23. ..., b5 24. Pe4 c4 25. Pf2 (Ook na 25. Thf1 Pe2 + 26. Kb1 Pf4: heeft zwart zijn pion terug) 25. ..., Pe2 + 26. Kb1 Pf4: 27. Pg4 Lg7 28. Lc3 Tfd8 30. Td7: ½-½.

2. door H. Molenbroek

K/II

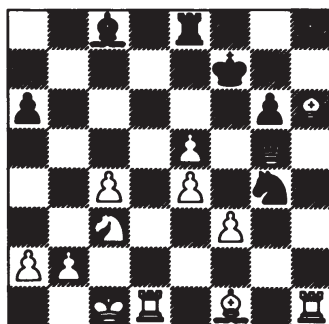
Wit: H. Molenbroek

Zwart: A.J. de Veij

KON.-INDISCH (SÄMISCH-VARIANT)

1. d4 Pf6 2. c4 g6 3. Pc3 Lg7 4. e4 d6 5. f3 0-0 6. Le3 Pc6 Een moeilijke variant, waarin wit en zwart over vele uiteenlopende mogelijkheden beschikken. Voor analyses zij o.m. verwezen naar Schaakschakeringen no. 132 (maart/april 1979), naar Fernschach van oktober 1977 en mei 1979 en naar

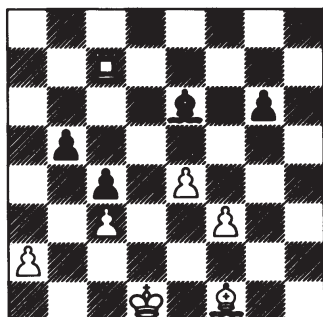
Schach-Archiv, aflevering 65 (augustus 1977) en 68 (februari 1981). 7. Pge2 Tb8 8. Dd2 a6 9. h4 b5 10. h5 Te8 11. 0-0-0 bxc4 12. hxg6 fxg6 13. Lh6 Lh8 14. Pf4 Pa5 Tot zover beiderzijds redelijk voor de hand liggende zetten. Maar nu gaat de brand erin. 15. g4 e5 Zwart speelt actief tegen. 16. Pxg6!? Ziet er goed uit, maar blijkt uiteindelijk niet beslissend. 16. dxe5 is onduidelijk, bijv. 16. ..., Txe5 17. Pcd5 Pxd5 18. Pxd5 c6 19. Pc3 Db6 (19. ..., Teb5 20. Pxb5 Txb5 21. Dxd6 Lxb2+ 22. Kc2 Dxd6 23. Txd6 Lb7 - er dreigde zowel 24. Td8+ als 24. Txc6 - 24. Td8+ Kf7 25. Ld2 met voordeel voor wit) 20. Pa4 Db4 21. Dxb4 Txb4 22. Txd6 Te8 23. Pc3 Le6 en zwart heeft enig initiatief. 16. ..., hxg6 16. ..., exd4 17. Pxh8 is gunstig voor wit, bijv. 17. ..., Kxh8 18. Dxd4 of 17. ..., dxc3 18. Dxc3 Kxh8 19. g5. 17. Dg5 Kf7 Vrijwel gedwongen; zie A. 17. ..., De7 18. Dxc6+ Lg7 19. g5 Df7 (19. ..., Ph7 20. Lxg7 Dxc6+ - niet 20. ..., Dxc6 21. Dxe8+ - 21. Dxc6 Pxc6 22. Th8+ Kf7 23. Txe8 Kxe8 24. dxe5 en zwart staat minder) 20. Dxf7+ Kxf7 21. Lxg7 Kxc7 22. exf6+ Kxf6 23. Pd5+ met mataanval resp. 21. ..., Pd7 22. Ld6 Pf8 23. dxe5 dxe5 24. Pd5 met groot voordeel voor wit; B. 17. ..., Te7 18. dxe5! (niet 18. Dxc6+ Lg7 19. dxe5 De8!) Pe8 19. Dxc6+ Pg7 20. Lg5. 18. dxe5 Uiteraard faalt 18. ..., Txe5? nu op 19. Dxe5 en op 18. ..., Ph7 wint wit zijn stuk terug met 19. e6+ en 20. Dxa5 met behoud van het initiatief. Zwart heeft echter beter. 18. ..., Pxc4!

Na 18. ..., Pxc4?

Opent de mogelijkheid, e6+ en Dxa5 te beantwoorden met Pf2 (zie de partij). 19. Dxd8 Txd8 20. fxg4 Lxe5 is gunstig voor zwart. Na 19. Df4+ kan zwart kiezen uit 19. ..., Pf6 20. exf6 Dxf6 met goed spel of 19. ..., Kg8 met complicaties, bijv. 20. exd6 Le5 21. dxc7 Dxc7 (minder juist lijkt 21. ..., Lxf4+ 22. Lxf4 Dxd1+ 23. Pxd1 Tb7 24. fxg4 Txe4 25. Lg3 Txg4 26. Le5) 22. Dg5 Pxe6 23. Dxc6+ Kf8 24. Dxe6+ Dg7 met voordeel voor zwart. 19. e6+ Lxe6 20. Dxa5 Pf2. Ook 20. ..., Pxe6 kwam in aanmerking. Zwart heeft dan een pluspion en het loperpaar, maar wit is niet zonder compensatie. Bijv. 20. ..., Pxe6 21. Txh6 Lxc3 (of 21. ..., Tb5 22. Th7+ - niet 22. Pxb5 Dg5+ 23. Kb1 Dxe6 24. Dxc7+ Kg8 - Kg8 23. Dxc7) 22. Dxc3 (of 22. bxc3 Tb5 23. Th7+ Kg8 24. Dxc7 Dxc7 25. Txc7 Teb8 26. Kd2 Tb2+ 27. Ke3 Txa2 28. Lxc4) Dg5+ 23. Dd2 Dxd2+ 24. Txd2 Kg7 25. Tdh2 Th8 26. Txh8 Txh8 27. Txh8 Kxh8 28. Kd2 c6 29. Kc3 d5 30. Kd4 a5 31. Kc5 dxe4 32. fxe4 c3 33. bxc3 Lxa2 34. Kxc6 of 28. ..., a5 29. Kc3 d5 30. exd5 Lxd5 31. f4 Kg7 32. Lxc4 Lxc4 33. Kxc4 Kf6 34. Kd4 Kf5 35. Ke3. 21. Lg5 Lxc3 Behalve deze zet kwamen ook 21. ..., Tb5 en 21. ..., Lf6 in aanmerking (niet 21. ..., Dd7 22. Th7+ Lg7 23. Lh6 Tg8 24. Td2 of 21. ..., Dc8 22. Th7+ Kg8 23. Txc7). Na 21. ..., Tb5 kan volgen 22. Dxb5 axb5 23. Lxd8 Txd8 24. Th7+ Kg8 25. Txh8+ (of 25. Txc7 Pxd1 26. Kxd1) Kxh8 26. Td2 Pd3+ 27. Lxd3 cxd3 28. Txd3 en na 21. ..., Lf6 volgt 22. Lxf6 Dxf6 (indien 22. ..., Kxf6, dan 23. Tg1 Pxd1 24. Dg5+ Kf7 25. Dxc6+ Ke7 26. Dh7+ Lf7 27. Lxc4) 23. Dxc7+ Kf8 (23. ..., Kg8 24. Dh7+ Kf8 25. Dh8+, bijv. 25. ..., Dxe8 26. Txh8+ Ke7 27. Pd5+ Lxd5 28. Txe8+ Txe8 29. Txd5) 24. Dxd6+ Kg8 (24. ..., Kg7 25. Dc7+ Lf7 26. Lxc4 Pxd1 27. Dxf7+ Dxf7 28. Lxf7 Kxf7 29. Txd1) 25. Lxc4 Pxd1 26. Txd1 Tbc8 27. Lxe6+ Txe6 28. Dd5, in alle gevallen met waarschijnlijk gelijke kansen. 22. bxc3 Gedwongen, omdat Lg5 hangt. 22. ..., Tb5 De consequentie van de vorige zet. 23.

Dxb5 axb5 24. Lxd8 Pxd1 Beter dan 24. ..., Pxb1 25. Lxc7. Nu is 25. Lxc7 Pxc3 niet ongevaarlijk voor wit, bijv. 26. Lxd6 Pxa2+ 27. Kb2 c3+ 28. Kc2 b4 29. Th7+ Kf6 30. Tb7 b3 31. Txb3 Lxb3+ 32. Kxb3 Tc8 33. Lh3 c2 (33. Ld3 Pc1+) of 26. Kb2 Pa4+ 27. Ka3 d5 28. Le5 Lg4 29. Th7+ Ke6 30. exd5+ Kxe5 31. fxc4 Lxd5 32. Tb7 Kc5. 25. Kxd1 Niet 25. Th7+ Kg8 26. Txc7 Pe3! 25. ..., Txd8 26. Th7+ Kf6 27. Txc7

Na 27. Txc7

Materieel staan de partijen nu gelijk, maar door de ongelukkige stelling van de witte koning en loper krijgt zwart het initiatief, dat in de partij tot pionwinst leidt. Het ziet er echter naar uit, dat wit de partij kan houden. 27. ..., Ta8 27. ..., d5 28. Kc2 levert niets op. 28. Tb7 Txa2 29. Txb5 Ta1+ 30. Ke2 Tc1 31. Tb6 Ke5 Een belangrijk alternatief is 31. ..., Tc2+. De eenvoudigste weg naar remise is dan 32. Kd1 Txc3 (minder goed is 32. ..., Tf2 33. Le2 Ke5 34. Ke1 Th2 35. Tc6) 33. Txd6 Ke5 (33. ..., Txf3 34. Lxc4) 34. Tc6 Txf3 35. Lxc4 met gelijk spel. Minder duidelijk is 32. Ke1 Ke5 33. f4+ Kxf4 34. Txd6 Ke3 35. Kd1 Tf2 36. Txe6 (36. Ke1 Ta2!) Txf1+ 37. Kc2 Tf2+ en 38. ..., g5, waarna het twijfelachtig is, of wit remise kan houden. 32. f4+ Kxe4 Na 32. ..., Kxf4 volgt 33. Txd6 Lg4+ 34. Kf2 Tc2+ 35. Kg1 (niet 35. Ke1? Ke3 en zwart wint) g5 36.

Lxc4 Kg3 37. Td5 Tc1+ 38. Lf1 met gelijk spel. 33. Txd6 Lg4+ 34. Kf2 Txc3 35. Txc6 Kxf4 Na 35. ..., Tc2+ speelt wit 36. Kg3 Lf5 37. Tc6 c3 38. Tc5 (niet 36. Ke1 Ke3 of 36. Kg1 Kf3). 36. Le2 Eindelijk komt de loper in het spel en dit leidt snel tot remise. Het schijnbaar eenvoudiger 36. Lxc4 is minder goed, want na 36. ..., Txc4 is de kans op een theoretisch verloren eindspel van T tegen T+L vrij groot, omdat de witte koning naar de onderste lijn wordt gedreven. 36. ..., Lxe2 Na 36. ..., Lf5 37. Tc6 valt pion c4 en na 36. ..., Ld7 37. Td6 Lb5 38. Td5 La6 39. Td6 blijft de witte toren de loper aanvallen; verlaat de loper de diagonaal a6-b5, dan volgt Td4+. 37. Kxe2 Kf5 Een poging, de witte koning af te snijden, heeft geen effect: 37. ..., Td3 38. Tc6 Td4 39. Tc8 Ke5 40. Te8+ Kf6 41. Tc8 Ke7 42. Ke3. 38. Tc6 Natuurlijk niet 38. Kd2? Td3+ en wit verliest de toren. 38. ..., Ke4 remise.

(Analyses van beide spelers)

door A.J. Deisz

BV 76-10

Wit: J. Oomen

Zwart: N.W.C. Stuyfzand

TWEEPAARDENSPEL

1. e4 e5 2. Pf3 Pc6 3. Lc4 Pf6 4. d4 exd4 5. 0-0 Lc5 6. e5 d5 7. exf6 dxc4 8. Te1+ Le6 9. Pg5 Dd5 10. Pc3 Df5 11. Pce4 0-0-0 12. g4 De5 13. Pxe6 fxe6 14. Lg5? g6 15. f7 Le7 16. f4 Dg7 17. Lxe7 Pxe7 18. Pg5 d3!! Een vrijwel winnend kwaliteitsoffer. De theorie zegt dat zwart goed spel heeft, maar het levert zwart a. een sterke aanval tegen de verzwakte koningsstelling en b. een vrijpion die de witte dame bindt. 19. Pxe6 Dxf7 20. Pxd8 Txd8 21. cxd3 cxd3 22. Dd2 Pc6 23. Te4 Dd7! 24. g5 Dg4+ 25. Kf2 Dh3 26. Kg1 Pd4! 27. Dg2 Dh5 28. Df2 c5 29. Kh1 b6 30. Tc1 Kb7 31. Te7+ Ka6 Wit geeft op, 0-1. De eindconclusie is dat 14. Lg5? weerlegd wordt door 14. ..., g6! gevolgd door 18. ..., d3!! (Kommentaar van de zwartspeler)

UITSLAGEN

Wedstrijdleader H.J. Mostert,
Boedapeststraat 34, 2034 CZ Haarlem.

Kampioensgroep 1982 (K/11) - 101. Sprenger 0 Molenbroek.

Kampioensgroep 1983 (K/12) - 4. Helsloot 0 A. Timmerman, 5. Sprinkhuizen 1 Helsloot, 6. Sprinkhuizen 1 A. Timmerman, van Camp 1e TO tegen Sprinkhuizen, van Camp 1e TO tegen Ramaekers, Vlucht vakantie van 26/2-13/3'83, G.J. Timmerman extra vakantie van 8/4-7/5'83.

Landenwedstrijden:

D.D.R. - bord 16, van Meggelen 0 Zeihter.

Stand NBC 39½ - DDR 28½.

West-Duitsland - bord 3. Brand 00 Schwertel, bord 4. Sieswerda 0½ Wellens, bord 7. Holthuis 0½ Faszbender, bord 11. Groot 0 Göllner, bord 12. v.d. Horst 10 Maiszenbacher, bord 15. van Meggelen 0 Neumann, bord 65. Huisjes 11 Wundahl, bord 24. Meiboom ½ Specht, bord 27. de Snaijer 11 Alle, bord 38. Kersten 00 Schulz, bord 55. Weening 11 Witkiewicz.

Stand: NBC 47 - West Duitsland 41.

Engeland bord 38. Poels 00 Arnot, bord 61. de Neef 0 Handy.

Stand NBC 0 - Engeland 3.

M-klasse

Wedstrijdleader S. Sieswerda,
M. v. Nimwegenpad 8, 3813 CL Amersfoort.

110. 13. v. Camp 0 Lens, 14. Compagnie 1 Pagel, 15. v.d. Kleij 1 Pagel, 112. 14. Welling ½ Hamers, 113. 10. v. Buuren ½ Gouzij, 11. v. Buuren 1 Nöcker, 114. 17. Galjé ½ Hartog, 115. 12. Wouters 0 v.d. Hooven, 13. v. Bladel ½ Wouters, 117. 1. de Ruyter 1 v.d. Kleij, 120. 2. Riksen 0 Mostertman.

H-klasse

Wedstrijdleader S. Sieswerda,
M. v. Nimwegenpad 8, 3813 CL Amersfoort.

193. 19. Molenhuis 0 v.d. Griend, 195. 19. Schenning ½ Grootjans, 196. 16. Hoekstra 1 v. Willigen, 197. 15. Lonis ½ Schut, 16. Lonis ½ Vercoutre, 198. 11. Teunissen 1 Polee, 12. Teunissen ½ Wilberdink, 199. 11. v.d. Wijk 1 Schot, 12. v.d. Wijk 0 v.d. Kieft, 200. 14. Posch 1 Polman, 15. Dalmolen 0 Polman, 16. Schot 1 Dalmolen, 17. Dalmolen 0 Lonis, 202. 4. Zagt 1 Kroon, 5. Aaldijk 0 Zagt, 6. Zagt 1 Nakad, 203. 7. Duursma 0 Toonen, 204. 5. Kruithof 0 v. Meggelen, 6. Aaldijk 1 v. Egdorn, 205. Weijman 0 Duinmayer, 2. Weijman 0 Snoeren, 3. Duinmayer 1 Sieswerda, 4. Snoeren 1 Duinmayer, 5. Brantjes 1 Zondervan, 206. 3. Hebels 1 Dijkstra, 4. Hebels 1 Brouwers, 207. 5. Hoynck 1 Nicolaes, 208. 1. Krug ½ Litjens, 2. Redelaar 0 Verbaan, 209. 5 t/m 10. Janssen 0 tegen allen, 11. Hooijkaas 1 Dol, 210. 1 t/m 6. Janssen 0 tegen allen, 7. Gisolf 1 Hoogenboom, 211. 4 t/m 9. Korteweg 0 tegen allen, 10. Knoek ½ Isacsoon, 212. 3. Beeker 1 Koevoets, 4. Dol 1 v.d. Burg, 5. Schaaps 1 v.d. Burg, 6. v.d. Burg 0 v. Raalten, 7. v.d. Burg 0 Beeker, 213. 1. Bolleman 0 Pokorny, 2. Hoekstra 0 Kerssemakers.

I-klasse

Wedstrijdleader C. Schneiders,
Bremlaan 33, 3862 VB Nijkerk.

251. 18. Taffijn 1 Heijnsens, 19. v.d. Klauw 1 Mus, 20. Mus 0 Taffijn, 252. 21. Bijl 0 Penninkhof, 254. 19. Vervloet 0 Leusink, 20. Grinwis 1 Vervloet, 255. 19. Scheltens ½ Kerwijk, 20. Scheltens 0 Kurvink, 262. 20. v. Kooten ½ Segers, 21. Uylenhoed 0 v. Kooten, 263. 18. Nijenhuis 0 v. Oosten, 266. 10. Visser 0 Thierry, 9. Thierry 1 Klein, 268. 11. Baars 0 Knoek, 12. Boschma 1 Baars, 13. Vermeer 1 Baars, 269. 16. Scheltens 0 Etman, 271. 1. Drankier ½ de Groot, 2. Willems 1 de Groot, 3. Heynens 1 Willems, 4. Willems 1 Suydendorp, 5. Dol 0 Willems, 272. 7. Knoek ½ Marinus, 8. Hardewijn 0 Knoek, 9. Hardewijn ½ Goede, 10. Vasbinder 1 Marinus, 273. 1. v. Etten 1 Kerkhoven, 274. 2. Versteeg ½ Alberts, 275. 1. Ekels 0 Thoma, 276. 2. v. Leeuwen ½ Kruimer, 3. Kruimer 1 Drewes, 4. Huyps ½ Kruimer, 277. 3. Bergakker 1 du Pree.

III-klasse

Wedstrijdleader: G. v.d. Haak,
Muiderslotweg 106 hs, 2026 AS Haarlem.

172. 19. Hoekstra 0 Felix, 174. 21. Borst 1 Neggers, 176. 14. v.d. Leeden 1 Balm, 178. 17. Schuurmans 0 v.d. Waart, 18. v.d. Bosch 0 Schuurmans, 180. 17. Kobus 1 Visbeen, 181. 14. Kingma 1 Borst, 8. de Weert 1 Kingma (Rect.), 182. 10. v. Ree 1 Breeman, 184. 13. Mol 0 Visser, 14. Schrandt 0 Visser, 15. v. Buren 0 Visser, 185. 12. Op het Roodt 0 v. Hattum, 13. v. Hattum ½ Oorbals, 14. Oorbals ½ Schriemer, 15. 't Hoen 0 v. Hattum, 186. 13. v. Gool 0 Priekaerts, 14. v. Gastel 0 Hörchner, 15. Hörchner 1 Lutgens, 16. v.d. Zee 1 Lutgens, 17. v. Riel 1 v. Gastel, 187. 6. v.d. Bie 1 Gonera, 7. Raymakers 1 Oorbals, 8. v. Halewijn 0 v.d. Bold, 188. 6. Groenendal 0 Jeurissen, 189. 4. Kirkels 1 Meek, 5. Knoef 0 Turin, 6. Turin 1 de Vries, 7. Meek 1 Turin, 8. de Vries 1 Jutte, 9. de Vries 0 Kirkels, 190. 7. v.d. Weijde 1 Vitkoczi, 191. 3. Muurling 1 de Wolf, 4. v. Stratum 1 de Wolf, 192. 2. Koekkoek 0 v. Kampen, 194. 1. Hazelzet 0 Visser, 195. 2. v.d. Vorm ½ v.d. Ley, 3. v. Heeren ½ v.d. Vorm, 4. v.d. Winden 1 v.d. Vorm, 5. v.d. Vorm 0 de Jongh, 6. de Kimpe 1 v.d. Vorm, 200. 1. Schriemer 0 de Kimpe.

Engels-Joegoslavisch

Wedstrijdleader A. Breidenbach,
Elzenhof 15, 1775 GG Middenmeer.

236. v. Kooten 1 Huisjes, 243. Joziassie 1 Kraanen, 244. Breidenbach 0 Joziassie, 246. v.d. Griend ½ Joziassie, 254. Kraanen 1 Stuyfzand.

Saldo-systeem

Wedstrijdleader A. Breidenbach,
Elzenhof 15, 1775 GG Middenmeer.

707. Goedkoop 1 Koomen, 724. v. Manen 1 Daniëls, 754. Mommersteeg 1 Ettes, 763. de Bruin 0 Daniëls, 775. Kruimer 0 Plaisier, 780. Mw. Bos 1 de Vries, 802. den Breejen 1 Esmeijer, 813. Jacobs 0 de Jongh, 818. Geertsens 0 Stahlie, 829. Volker 0 Smeets.

Lettisch Gamblet
Wedstrijdleider H. Donkersloot,
v. Walbeekstr. 90 hs, 1058 CX Amsterdam.

6. Verolme 1 Fiorito, 13. Elburg 1 Diepstraten, 25. Alderden 1 Elburg, 26. Raymakers 0 Elburg, 36. Thorn Leeson 1 Weijers, 45. de Snaijer 1 Thorn Leeson, 48. v. Eijk 1 v. Aalzum, 79. v. Kloppenburg 1 v. Tongerlo, 95. Fijlstra 0 v. Tongeloo, 116. Thorn Leeson 1 Kuhlmann, 126. Elburg 1 Raymaekers, 136. Weijers 1 Thorn Leeson, 145. Thorn Leeson 1 de Snaijer, 148. v. Aalzum 0 v. Eijk, 168. de Jong 1 v. Aalzum, 177. Philips 0 Doevelaar, 179. v. Tongerlo ½ v. Kloppenburg, 195. v. Tongerlo 0 Fijlstra, 209. v.d. Bie 1 Blaauw, 210. Blaauw 0 v.d. Bie, 227. Theunisse 0 v. Ommeren, 260. Mw. de Vries 0 v. Loon, 284. Muller 0 v. Ommeren, 301. v.d. Bosch 1 v. Vuuren, 302. v. Vuuren ½ v.d. Bosch, 322. Goedhart 0 ter Hove.

Nieuwe partijen Saldosysteem

837. Kruimer-M. Segers, 838. G. Hermeling-W. Kruimer, 839. W. Kruimer-J. v.d. Veer, 840. J. v.d. Veer-G. Hermeling, 841. G. Hermeling-J. Kreeftenberg, 842. J. v.d. Ven-T. Stahlie, 843. T. Stahlie-W. Jacobs, 844. C. Verhoeckx-T. Stahlie, 845. R. Mol-C. Verhoeckx, 846. C. Verhoeckx-J. Borst, 847. R. Drost-F. v.d. Langenberg, 848. L. de Waal-R. Drost, 849. F. v.d. Langenberg-L. de Waal, 850. L. de Waal-R. Mol, 851. J. Borst-W. v. Erven, 852. W. v. Erven-R. Mol.

Redaktie:

R. Feytens ('s-Hertogenbosch), W.A. Molenkamp (Groningen) en W. Vosselman (Zoetermeer).

Vaste medewerkers:

A.J. Deisz, J. v. Geemen (Anna Paulowna), G.K.P. van den Haak (Haarlem), G.C. van Perlo (Zwolle), S. Sieswerda (Amersfoort), D. Smit (Zwolle), A.C. v.d. Tak (Haarlem), e.v. bestuursleden en wedstrijd-leiders.

Aan dit nummer werkten verder mee: C. Mostertman en H. Kramer.

NIEUWE GROEPEN:

M/125 per 9-3 met 1. H. Naaktgeboren (Dordrecht), 2. H. Hamers (Zeist), 3. P. Hofstee (Vlaardingen), 4. J. Visser (Hoogmade), 5. R. Druon (Valkenswaard), 6. J. Driessen (Heerhugowaard), 7. A. Ameling (Rotterdam).

H/219 per 9-3 met 1. G. Dol (Zwolle), 2. J. v.d. Griend (Vlaardingen), 3. P. Spieringshoek (Rijswijk), 4. J. v. Raalten (De Bilt), 5. N. Duncan (Lelystad), 6. P. Thijssen (Panningen), 7. J. Knoek (Lelystad).

H/220 per 24-3 met 1. H. Suydendorp (Nuenen), 2. J. Praagman (Drachten), 3. H. v.d. Kieft (Eerbeek), 4. T. Schut (Geldrop), 5. P. Bon (Warmond), 6. G. Pokorny (Andel), 7. R. Thierry (Zoetermeer).

I/284 per 23-3 met 1. J. Drewes (Utrecht), 2. G. Kluiver (Amsterdam), 3. A. Verhaaren (Grave), 4. C. Gouw (Harderwijk), 5. W. Thoma (Enter), 6. C. Willemsse (Rotterdam), 7. G. Marinus (Sassenheim).

II/407 per 21-3 met 1. H. Ossebaar (Grootebroek), 2. R. Lindemann (Naarden), 3. A. v. Kempen (Zandvoort), 4. J. Juriaans (Zwolle), 5. P. v. Gool (Nijmegen), 6. H. Emmen (Venlo), 7. W. v.d. Gracht (Zwaag).

III/205 per 28-2 met 1. A. Caspers (Poortugaal), 2. J. Blom (Rijswijk), 3. H. Buijvoets (Tilburg), 4. J. Jans (Utrecht), 5. G. Kedde (Nijmegen), 6. J. Schippers (Holten), 7. G. Nederhof (Dordrecht).

III/206 per 21-3 met 1. W. Lier (Eindhoven), 2. W. v. Zon (Eindhoven), 3. P. Meek (Hoogezand), 4. E. Hospers (Enter), 5. J. de Kimpe (Hoogvliet), 6. J. v.d. Linden (Den Helder), 7. K. v. Venetië (Sassenheim).

PRIJSLIJST N.B.C.

Contributie f 35,--

S-groep (1, 2 of 3 partijen)
7-kwalificatiegroep

f 3,--
f 4,--

STEUN ONS PROPAGANDAFONDS

Giro penningmeester N.B.C., Diemen, 1 36 54 00

I.C.C.F. - KWALIFICATIEWEDSTRIJDEN

Europatoernooien

7-groep f 4,50
15-groep f 6,50

Wereldtoernooien

7-groep f 4,50
15-groep (alleen M-klasse) f 6,50

Giro H. J. Mostert, Haarlem, 48 73 30

Schaakhuis De Haan Voor al uw (correspondentie) schaakbenodigdheden, zoals de speciale schaakkaarten, de speciale schaakportefeuille ... enz. Voor nadere informatie kunt u bellen naar 085-432696. Adres: Hommelseweg 284, 6821 LT Arnhem. Gironr. 433477.